

Het ontwikkelgesprek

Opleiding: Ruimtelijke Ontwikkeling

Academie: Academie voor Duurzaam Gebouwde Omgeving (ADGO)

Variant: Voltijd

Locatie: Tilburg

ISAT-code: 30038

Datum ontwikkelgesprek: 26 februari 2026 15:00 (online)

Aanwezigen:

Panelleden:ⁱ Voorzitter panel

Opleiding: Directeur academie, adjunct-directeur academie, docent/opleidingscoördinator, docent/onderzoekers, notulist

Vraagstukken:

De opleiding wil een duurzame samenwerking met lectoraten opzetten en doorontwikkelen binnen jaar 3 en 4 (NLQF6) van het huidige curriculum. Besproken wordt hoe hier stappen in kunnen worden gezet. De ambitie is om te komen tot een duurzame en structurele samenwerking waarin opleiding en lectoraten thematisch op één lijn zitten.

Context:

De academie bevindt zich in een transitie van onderwijsinstelling naar kennisinstelling, waarbij maatschappelijke opdrachten centraal komen te staan. Dit vraagt om een gelijkwaardige positie van onderwijs en onderzoek en om gezamenlijke agenda's die vanaf de start samen worden opgesteld. Binnen dit kader wil de opleiding werken met grotere programma's, zoals het Kenniskwartier, en met doorlopende onderzoeksprojecten waarin studenten voortbouwen op werk van eerdere cohorten. Het idee van twee typen ateliers (projectgericht en praktijkgericht) sluit daarbij aan, maar dit idee is nog in ontwikkeling. Daarbij speelt een spanningsveld: enerzijds wil de opleiding inhoudelijke vrijheid behouden, anderzijds wil de opleiding bijdragen aan langdurige onderzoekslijnen van lectoraten.

Conclusies vanuit het ontwikkelgesprek:

Veel andere hogescholen kennen dit vraagstuk. Er bestaat dan ook niet één heldere oplossing, in plaats daarvan worden verschillende aanbevelingen besproken.

Leren van andere hogescholen

De ervaringen van instellingen zoals de Hogeschool van Amsterdam (HvA) laten zien dat de ontwikkeling naar een kennisinstelling complex is. Governancevraagstukken, zoals de positionering van lectoraten buiten de academies, maken dat lectoraten op afstand van opleidingen/academies komen te staan. Tegelijkertijd is een duidelijke koppeling tussen academie en lectoraten cruciaal voor samenwerking. In andere hogescholen kunnen onderzoekers niet zonder onderwijsbevoegdheid opereren, wat de samenwerking bevordert.

Personeelsbeleid en rolverdeling

Op dit moment is er binnen de academie nog geen integraal personeelsbeleid voor de samenwerking tussen opleiding en lectoraten. Beide organisatieonderdelen werven hun eigen medewerkers en dubbelfuncties komen weinig voor. Vaak worden docenten tijdelijk uitgeleend aan lectoraten. Lectoraten hebben een kleine vaste kern van onderzoekers. Andere collega's combineren onderwijs en onderzoek, terwijl voor deze rollen nog geen helder functieprofiel bestaat. De opleiding geeft aan eerst duidelijk te willen formuleren wat zij precies van (docent-)onderzoekers verwacht voordat personeelsbeleid kan worden aangepast.

Doorwerking in het curriculum

Een belangrijke vraag is hoe samenwerking met lectoraten stevig kan worden ingebed in het curriculum van jaar 3 en 4. Een idee is om koppels te vormen van docenten uit de opleiding en medewerkers uit lectoraten, of om lectoraten een rol te geven in de curriculumcommissie (regiekring onderwijs). Hierbij speelt de zorg dat studenten niet alleen als uitvoerders worden ingezet. Op NLQF6-niveau moeten studenten zelfstandig en analytisch leren onderzoeken, niet enkel operationele taken uitvoeren voor lectoraten.

Duurzame samenwerking; gezamenlijke onderwijs-onderzoeksagenda

Een tip is het beginnen bij het formuleren van een gezamenlijke onderwijs-onderzoeksagenda. Zowel de opleiding als de lectoraten zijn nog zoekende naar elkaars verwachtingen. Het is daarom belangrijk om eerst gezamenlijk vast te leggen welke thema's worden gedeeld, wat het onderwijs concreet nodig heeft van lectoraten en welke onderzoekslijnen lectoraten structureel willen opbouwen. Door deze uitgangspunten expliciet te maken, wordt vrijblijvendheid voorkomen en neemt de spanning af tussen individuele vrijheid en het bijdragen aan onderzoek. Lectoraten kunnen deze uitgangspunten meenemen in hun acquisitie en zodat structurele financiering en continuïteit mogelijk worden. De academie geeft aan hieraan te werken en klein te beginnen. Een aanbeveling is om bijvoorbeeld via een krachtenveldanalyse in kaart te brengen welke lectoraten het curriculum inhoudelijk kunnen versterken.

Planning, organisatie en praktische randvoorwaarden

Een uitdaging is dat lectoraten een eigen ritme en begrotingscyclus kennen die niet aansluiten op een onderwijsjaar. De academie ziet mogelijkheden om hier flexibel mee om te gaan, onder andere door modules in jaar 3 en 4 minder rigide te plannen. Een bijkomende mogelijkheid voor betere samenwerking is fysieke nabijheid: lectoraten dicht bij het onderwijs huisvesten, bijvoorbeeld in Tilburg of Den Bosch, alleen al elkaar vaker tegenkomen helpt in de samenwerking. Ook regionale netwerken kunnen bijdragen aan de samenwerking. Externe partners herkennen vaak de hogeschool 'Avans' en begrijpen niet altijd de interne logica van een hogeschool.

De opleiding bedankt de voorzitter van het panel voor de prettig doorlopen visitatie.
